

ΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ια την οικονομία

Κώστας Σημίτης: Μόνο το ΠΑΣΟΚ έχει «στέρεη» πρόταση

Οι κασσανδρισμοί δεν οδηγούν σε λύσεις τονίζει ο κ. Κώστας Σημίτης, βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και τώως υπουργός Εθνικής Οικονομίας, σχολιάζοντας την πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή με θέμα την πορεία της οικονομίας.

«Πιστεύω ότι είναι καιρός πια να είμαστε υπεύθυνοι, να ασχολούμαστε με τα προβλήματα και όχι να καταγγέλλουμε μόνο την αντίπαλη παράταξη».

Ολοκλήρη η συνέντευξη του κ. Σημίτη έχει ως εξής:

● **Κύριε Σημίτη, ποια ήταν η εντύπωση που αποκομίσατε από την πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή με θέμα την οικονομική κατάσταση της χώρας;**

— Η συζήτηση η οποία πραγματοποιήθηκε στη Βουλή, δεν εξυπηρετήσε τη λύση του οικονομικού προβλήματος της χώρας.

Ποιο ήταν το ζητούμενο της συζήτησης;

Η καταγγελία του ΠΑΣΟΚ; Οχι βέβαια. Η λεγόμενη απογραφή την οποία επιχείρησε η κυβέρνηση, όσο χρήσιμη κι αν είναι δεν αρκεί. Η Βουλή δεν είναι σώμα λογιστών που μόνο απογράφει.

Η Βουλή χαράσσει πολιτική. Κύριο ζητούμενο μιας τέτοιας συζήτησης έπρεπε να είναι οι λύσεις, οι προοπτικές, οι πορείες που πρέπει να ακολουθηθούν.

Οι αρχηγοί της συμπολίτευσης επανέλαβαν τις γνωστές τους προεκλογικές γενικόλογες και απέφυγαν δεσμεύσεις.

Πιστεύω ότι είναι καιρός πια να είμαστε υπεύθυνοι, να ασχολούμαστε με προβλήματα και όχι να καταγγέλλουμε μόνο την αντίπαλη παράταξη.

Οι κασσανδρισμοί δεν οδηγούν σε λύσεις.

Παραπλανητική

Ενα δεύτερο σημείο που θα ήθελα να σχολιάσω, είναι η παραπλανητική εντύπωση την οποία προσπάθησαν να δημιουργήσουν οι ομιλητές της κυβέρνησης.

Διαχώρισαν την οικονομική εξέλιξη σε περιόδους πριν και μετά την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Η σαλαμοποίηση αυτή της οικονομικής εξέλιξης, ώστε να απονεμηθούν καταδίκες στη μια περίοδο και εύσημα στην άλλη δεν στέκει λογικά.

Το τι έκανε η Νέα Δημοκρατία πριν το 1981, ποια οικονομία διαμόρφωσε, ποιες κοινωνικές ανάγκες δημιούργησε, ποιες δυνατότητες άνοιξε, επηρέασαν και την οικονομική πολιτική του ΠΑΣΟΚ. Οπως η οικονομική πολιτική αυτής της κυβέρνησης, η απραξία της, η αδυναμία της να πάρει μέτρα, θα καθορίσει και την πολιτική της επόμενης κυβέρνησης.

Η ζωή δεν χωρίζεται σε τριετίες ή τετραετίες αυθαίρετα.

Θα πρέπει ακόμη να τονισθεί, ότι εσωτερικές ελληνικές εξελίξεις ηρεάζονται σημαντικά από τις θνητές εξελίξεις. Τον ταχύτερο ρυθμό ανάπτυξης γνώρισε η χώρα την δεκαετία του '60. Αυτό δεν σημαίνει ότι η δικτατορία έκανε καλές οικονομικές πολιτικές.

Αντί να είναι απλούστατα ότι η διευτυχία ήταν ευνοϊκή.

Το 1974 με '75 υπήρχε μια παγκόσμια οικονομική κρίση. Οι εξελίξεις του 1980-'81 επηρέασθησαν από την παρούσα κυβέρνηση, η κατάσταση επιδεινώνεται και από το αρνητικό κλίμα εντυπώσεων, το οποίο απηχεί σε εσωτερικούς και

● **Η οικονομική ζωή δεν χωρίζεται σε 4ετίες**

● **Συντεχνιακή η λογική που ανέπτυξε η ΝΔ**

● **Το παρεμβατικό κράτος ανέπτυξε η Δεξιά**

είναι ειλικρινείς, να παρουσιάσουν και το διεθνές περιβάλλον με την επιρροή που είχε στις εσωτερικές εξελίξεις.

● **Από τα όσα αναφέρατε συνάγεται ότι οι αριθμοί από μόνοι τους δεν επαρκούν για την κατάδειξη ενός οικονομικού αποτελέσματος τους. Για παράδειγμα, στη δεκαετία του '60 είναι γνωστό ότι η μισή Ελλάδα είχε μεταναστεύσει και ιδιαίτερα στη Γερμανία «αναζητώντας καλύτερη τύχη».**

— Πολύ σωστά. Οι αριθμοί όπως επισημαίνετε είναι παραπλανητικοί. Για να δώσουν ένα σωστό μήνυμα πρέπει να συσχετίζονται και με τις εσωτερικές κοινωνικές εξελίξεις.

Οι αγορητές της ΝΔ και τις συμπολίτευσης παρουσίασαν μόνο αριθμούς, δεν αναφέρθηκαν για παράδειγμα στο αναπτυξιακό έργο του ΠΑΣΟΚ.

● **Τονίσατε ακόμη ότι η ζωή δεν χωρίζεται σε τετραετίες αλλά αποτελεί μια συνέχεια. Με ποια λογική, η κυβέρνηση όλης της χώρας μπορεί να επιμερίζει τις ευθύνες της σ' ένα τομέα, αυτόν της κάθαρσης, δηλώνοντας κυβέρνηση περιορισμένης ευθύνης. Τι γίνεται με τους άλλους τομείς του κράτους;**

— Η κυβέρνηση δεν μπορεί να είναι αποκλειστικά κυβέρνηση κάθαρσης.

Πανικός

Εδώ μου δίνεται η αφορμή να επισημάνω ένα σημείο που πρέπει να προσέξουμε. Η οικονομική κατάσταση επηρεάζεται και από το ψυχολογικό κλίμα.

Αν κάποιος περιγράψει μια κατάσταση ως ιδιαίτερα αρνητική, δημιουργεί αβεβαιότητα και πανικό. Η καταστροφολογία οδηγεί πιο βαθιά στην κρίση, δημιουργεί κρίση.

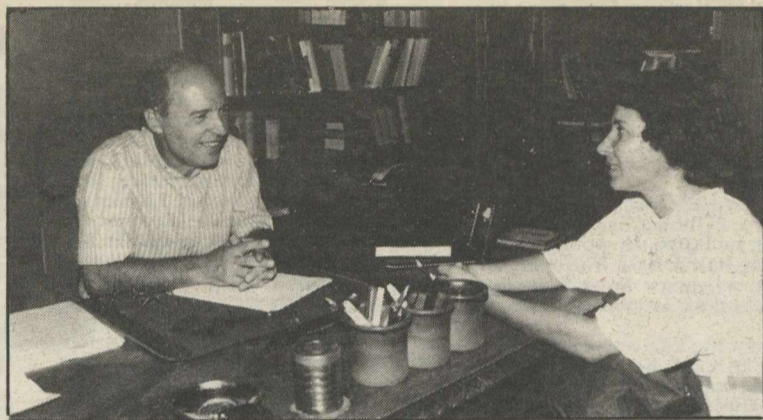
Η κυβέρνηση λοιπόν, ενώ αρνείται να πάρει μέτρα, με τη συζήτηση στη Βουλή πήρε ένα πολύ συγκεκριμένο μέτρο.

Χάλασε το ψυχολογικό κλίμα. Αυτό είναι ακόμη μια αρνητική προσφορά της.

● **Θέλετε να πείτε ότι πέρα από τη στασιμότητα που παρουσιάζει η οικονομία με το πάγωμα των αποφάσεων από την παρούσα κυβέρνηση, η κατάσταση επιδεινώνεται και από το αρνητικό κλίμα εντυπώσεων, το οποίο απηχεί σε εσωτερικούς και**

Οι αγορητές της ΝΔ αποφεύγουν ν' αναφερθούν στο αναπτυξιακό έργο του ΠΑΣΟΚ

Ο κ. Σημίτης με τη ρεπόρτερ της «ΕΠΙ της Κυριακής» Χ. Τσαβδάρου

εξωτερικούς επενδυτές.

— Βέβαια, γιατί το μεγάλο επίτευγμα του ΠΑΣΟΚ από το 1985 και μετά, ήταν κυρίως σ' αυτό τον τομέα, χάρη στη συνέπεια και συνέχεια που είχε η πολιτική, διαμορφώθηκε μια βεβαιότητα στην αγορά για τις εξελίξεις, αυξήθηκαν οι επενδύσεις, αυξήθηκε η εισροή των κεφαλαίων. Εάν η μετά τις εκλογές κυβέρνηση ήθελε να εκμεταλλευθεί το ευνοϊκό κλίμα, θα έπρεπε να διαγράψει τις προοπτικές, να παρουσιάσει τι θα κάνει, ώστε να ξέρουν όλοι όσοι ασχολούνται με την οικονομία, πώς να κάνουν τους υπολογισμούς τους. Με το να μην το κάνουν δημιουργεί προβλήματα.

● **Θα μπορούσε να πει κανείς, ότι το παράδειγμα στην ελληνική πραγματικότητα είναι αντιστρόφως ανάλογο από αυτό της Ιταλίας, όπου οι συχνές αλλαγές των κυβερνήσεων αφήνουν ανεπηρεάστη την οικονομία;**

— Είναι αλήθεια ότι οι συχνές αλλαγές κυβερνήσεων στην Ιταλία δεν επηρεάζουν την οικονομική εξέλιξη και ιδίως την ιδιαίτερα θεαματική οικονομική πρόοδο που γνώρισε η Ιταλία τα τελευταία χρόνια.

Αυτό οφείλεται στο ότι υπάρχει ένα γενικό πλαίσιο συναίνεσης γύρω από την οικονομική πολιτική.

Τα ιταλικά κόμματα περίπου συμφωνούν σε ορισμένες γενικές γραμμές, περίπου συμφωνούν στο ποιος πρέπει να είναι οι κεντρικές επιδιώξεις της οικονομικής πολιτικής στο ότι χρειάζεται οικονομική σταθερότητα.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο υπάρ-

χουν πλατιές δυνατότητες διαφορετικής πολιτικής, υπάρχουν δυνατότητες αντιπαράθεσων, αλλά υπάρχει η σταθερή κατεύθυνση η οποία δημιουργεί βεβαιότητα.

Συντεχνιακή

● **Και να περάσουμε κ. καθηγιά στο επίμαχο θέμα των ελλειμμάτων του δημόσιου τομέα. Ο κ. Σουφλιάς απέδωσε το διενυρμένο έλλειμμα στην αλόγιστη επέκταση του κράτους. Πόσο η επέκταση ήταν αλόγιστη;**

— Οπως παρατηρήσε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Ανδρέας Παπανδρέου στη τελευταία συζήτηση, το παρεμβατικό κράτος δημιουργήθηκε στην Ελλάδα από τη συντηρητική παράταξη. Η συντηρητική παράταξη θέλησε με τις συνεχείς παρεμβάσεις στην οικονομία, τον περιορισμό του ανταγωνισμού, τον περιορισμό της λειτουργίας της αγοράς, να ευνοήσει ορισμένα συμφέροντα και ομάδες. Το παρεμβατικό κράτος στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται και από τη συντηρητική λογική που κυριαρχεί στη συντηρητική παράταξη.

● **Τι εννοείτε συντεχνιακή λογική;**
— Το κράτος διαλέγει ορισμένες ομάδες, ορισμένα κοινωνικά στρώματα και συμφέροντα στα οποία χορηγεί ιδιαίτερες προεχές, τα οποία υποστηρίζει και εξασφαλίζει απέναντι σε άλλα. Εδώ στην Ελλάδα ξέρουμε ότι υπάρχει μια τεράστια ποικιλία ρυθμίσεων, η οποία

ευνοεί ορισμένα συμφέροντα και οι ρυθμίσεις αυτές έχουν δημιουργήσει κεκτημένα δικαιώματα που δύσκολα καταργούνται.

Πρόσφατο παράδειγμα η ιδιαίτερη μεταχείριση των ταξίτζήδων και των αλευροβιομηχάνων.

Το ΠΑΣΟΚ σε ορισμένους τομείς υποστηρίζει ότι χρειάζεται η κρατική πρωτοβουλία όπως για παράδειγμα σε σχέση με το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο. Ομως, σε καμία περίπτωση το έλλειμμα δεν είναι αποτέλεσμα της επέκτασης των κρατικών δραστηριοτήτων.

● **Τι θα είχατε να προτείνετε για τον περιορισμό του δημοσίου ελλείμματος;**

— Η προσπάθεια πρέπει να γίνει σε δυο κατευθύνσεις. Η μια είναι η εκλογίκευση των δαπανών και η άλλη η αύξηση των εσόδων.

Εκλογίκευση των δαπανών σημαίνει επανεξέταση όλων των κονδυλίων του προϋπολογισμού και ιδίως των ενισχύσεων και επιδοτήσεων.

Η εμπειρία μου στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, με πείθει ότι και στον τομέα της άμυνας θα μπορούσε να υπάρξει κάποιος περιορισμός των ποσών τα οποία διατίθενται. Νομίζω επίσης, ότι θα έπρεπε να σταματήσει η αύξηση της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα. Οι απασχολούμενοι ξεπερνούν κατά πολύ τις ανάγκες σε υπαλληλικό προσωπικό.

Αύξηση των εσόδων σημαίνει καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και διευρύνση της φορολογικής βάσης. Κύριο πρόβλημα επίσης, είναι να μελετηθούν τα μέτρα αντιμετώπισης του σημαντικού και συνεχούς διευρυνόμενου ελλείμματος των ασφαλιστικών οργανισμών. Το πρόβλημα έχει διαρθρωτικό χαρακτήρα και η αντιμετώπισή του απαιτεί θεσμικά μέτρα.

Τέτοια θεσμικά μέτρα θα πετύχουν αν υπάρξει μια ευρύτερη συναίνεση. Το ερώτημα είναι ποιο από τα πολιτικά κόμματα μπορεί να κατευθύνει τις αναγκαίες διαδικασίες.

Η Νέα Δημοκρατία και ο Συνασπισμός δεν έχουν παρουσιάσει μέχρι στιγμής συγκεκριμένες προτάσεις.

Το ΠΑΣΟΚ έχει δείξει με τη σταθεροποιητική πολιτική, ότι μπορεί να πάρει γενναίες αποφάσεις. Πιστεύω γι' αυτό, ότι μπορεί να γίνει και σ' αυτό το σημείο φορέας εκσυγχρονισμού.